

Lucas 7 11-17 – Wie heeft voorrang?

- Lezing: Lucas 7:11-17

¹¹Niet lang daarna ging Jezus naar een stad die Nain heet, en zijn leerlingen en een grote menigte gingen met Hem mee. ¹²Toen Hij de poort van de stad naderde, werd er net een dode naar buiten gedragen, de enige zoon van een vrouw die ook al weduwe was. Een groot aantal mensen vergezelde haar. ¹³Toen de Heer haar zag, kreeg Hij medelijden met haar en zei: 'Weeklaag niet meer.' ¹⁴Hij kwam dichterbij, raakte de lijkbaar aan – de dragers bleven stilstaan – en zei: 'Jongeman, Ik zeg je: sta op!' ¹⁵De dode richtte zich op en begon te spreken, en Jezus gaf hem terug aan zijn moeder. ¹⁶Allen werden vervuld van ontzag en loofden God met de woorden: 'Een groot profeet is onder ons opgestaan,' en: 'God heeft zich over zijn volk ontfermd!' ¹⁷Het nieuws over Hem verspreidde zich in heel Judea en in de wijde omtrek.

Preek

Lieve mensen,

Twee grote menigten mensen lopen op elkaar af op een smalle weg ergens in het zuiden van Galilea. Een rouwstoet en een feeststoet. De weg is smal. Wie gaat er opzij om de ander ruimte te geven?

Het is normaal dat een rouwstoet voorrang krijgt. Ik vroeg me af waarom. Is het omdat de dood onverbiddebaar is? Je wordt geconfronteerd met je eigen eindigheid. Er staat voor iedereen maar één ding vast in je leven: namelijk dat je zult sterven. Het lot van ieder mens. Is het daarom, dat je uit eerbied voor de dood een stapje opzij doet? Even je hoofd buigt en stilstaat?

Op de site van de ANWB staan de huidige verkeersregels bij een rouwstoet. Allerlei voorrangregels gelden er. Mooi overzichtelijk op een rijtje gezet. Deze vind ik erg opvallend:

Slide: Mag je een rouwstoet doorkruisen?

Nee, uit respect voor de overledene en nabestaanden mag je een rouwstoet niet onderbreken. Doorkruis je de stoet toch? Dan kun je een bekeuring krijgen.

Onthoud deze zin.

...

Een rouwstoet ontmoet een feeststoet. Het is beeld van je leven. Het is niet alleen het moment van de dood, maar bij zoveel gelegenheden. Botsing van dood en leven. In het vroegere doopformulier stond dat het leven 'niet anders is dan een voortdurend sterven'. Dat is erg pessimistisch geformuleerd. Maar hoe vaak botsen leven en dood niet met elkaar?!

In het groot. In mijn leven: toen Marie José ziek werd. Toen mijn zus Marianne overleed. De dood, de gebrokenheid komt je leven binnen en strijdt om voorrang met het leven, met gezondheid. Maar dat is heel groot. Velen van ons maken dit mee. In het klein is het nog veel dichterbij: pas begaf onze stofzuiger het ineens. Ook daar zit het. Spullen die stukgaan. Een boom die gekapt

moet worden omdat een weg verbreed wordt. Ouderdomskwalen die langzaam maar zeker bezit nemen van je lichaam. En ook: als je vast zit in een verslaving, aan suiker, medicijnen, consumeren, je telefoon. Je leeft niet vrij. Elke keer is het als het ware een rouwstoet en een feeststoet die elkaar tegenkomen. In het klein, zeker. Dat is wat ieder kind dat gedoopt wordt ook gaat meemaken. Heel je leven lang die confrontatie. Wie gaat opzij?

...

Het is een feestelijke feeststoet die vanuit Kafarnaüm richting het zuiden trekt. Een grote menigte, zo schrijft Lucas. Ze hebben wonderen gezien. Zelfs een slaaf van een geliefde Romeinse generaal werd op afstand genezen. Ze hebben woorden gehoord van leven en liefde. Van vrede ook. Ze zijn in opperbeste stemming. Misschien nog net geen reidans, maar ze hebben in Jezus een charismatische leider gevonden. Die in alles verbinding zoekt. Een feestelijke feeststoet.

Het contrast met de rouwstoet kan niet groter. Ook een grote menigte. Lucas gebruikt dezelfde woorden. Maar daar houdt de vergelijking dan ook op. Rouwklacht. Luidkeels jammerende mensen. Geen ingetogen tranen in die cultuur, maar geweeklaag. Zoals we op televisie zien vanuit het Midden Oosten. En er is ook heel veel reden toe: een weduwe, die al eerder de gang naar de begraafplaats gemaakt had voor haar man. Die moet nu wéér naar het kerkhof. Haar enige zoon is overleden. Wat een verschrikking, zeker in die tijd. Geen sociaal vangnet. Geen weduwenpensioen. Je kind is je toekomst. Financieel. Sociaal. En dan sterft hij. Onverteerbaar.

Ik las ergens: als je je man of vrouw verliest heb je daar een naam voor: weduwe, weduwnaar. Als je je vader en moeder verliest, dan heet je wees. Maar als je je kind verliest, dan is daar geen woord voor. Dit verdriet is te groot voor woorden. Een triestere rouwstoet is nauwelijks denkbaar.

En die rouwstoet nadert de feeststoet. Ik stel me zo voor dat het feestgeroezemoes langzaam verstomt. Overstemd door geweeklaag. En zo zou ook de feestende menigte ruimte moeten maken voor de dood. Ga opzij. Laat de rouwstoet door. De dood is onverbiddelijk.

En dan gebeurt het wonder. Ik vind het ongelooflijk mooi om te lezen dat die weduwe niets vraagt. Niet haar geloof belijdt. Niet voor Jezus op de knieën valt. Dit wonder gebeurt enkel en alleen omdat Jezus met haar bewogen is. Die bewogenheid gaat heel diep. Hij voelt het tot diep in zijn hart. En dat is de basis waarop onze God in actie komt. Dat is ook het mooie van de kinderdoop. Vóór alles uit is daar die diepe bewogenheid van onze Heer. Je hoeft het niet te vragen. Je hoeft niet te geloven. Deze wereld en al het lijden. Jezus lijdt mee. Hij gaat er onder gebukt. Hij heeft enorme compassie voor jou.

Wie een rouwstoet doorbreekt riskeert een boete. Zo lasen we op de site van de ANWB. Jezus gaat veel verder. Hij stopt de rouwstoet. Maant ze tot stilte. Raakt de baar aan. Dat is een groots gebaar. Wie het lichaam van een dode aanraakt of de baar die is volgens de wetten van Mozes onrein. Jezus kiest er voor om deel te krijgen aan onze gebrokenheid. Aan onze onreinheid. Aan onze dood. Opzettelijk legt Hij zijn hand op de baar. Lucas registreert het, omdat het een opmerkelijke *move* is.

En dat is wat Jezus komt doen. Onze gebrokenheid en zonde. Hij komt echt in jouw wereld. Met alles er op en er aan. Ondergaat ons verdriet en onze pijn. Onze rouw en onze dood. Maar dan

gebeurt het ongelooflijke. Hij spreekt de jongen aan. *Jongeman, Ik zeg je: sta op!* En de jongen gaat overeind zitten. Begint te praten. Jezus pakt zijn hand en geeft hem terug aan zijn moeder. Jezus krijgt niet alleen deel aan onze gebrokenheid. Hij overwint die ook!

Nou, het tafereel verandert in één klap. Alle mensen van de rouwstoet draaien zich om. Ze sluiten zich aan bij de feeststoet. Ze gaan de stad in om te drinken en te proosten. Dat is waar deze geschiedenis op uit loopt. De rouwstoet wordt tegengehouden, draait om en gaat op in de feeststoet. Paulus schrijft hier later over: *de dood is verslonden en overwonnen*. (1 Kor.15:54b) En het is zoals Jesaja heeft geprofeteerd:

Slide: 6Op deze berg richt de HEER van de hemelse machten
voor alle volken een feestmaal aan:
uitgelezen gerechten en belegen wijnen,
een feestmaal rijk aan merg en vet,
met pure, rijpe wijnen.
7Op deze berg vernietigt Hij de sluier
waarmee alle volken omhuld zijn,
het kleed dat alle volken bedekt.
8Voor altijd doet Hij de dood teniet.
God, de HEER, wist de tranen van elk gezicht.

En oké, dat roept vragen op. Jezus doet het daar voor die ene weduwe. En een hoofdstuk later nog een keer bij het dochttertje van Jäirus. En ook zijn vriend Lazarus haalt Hij terug uit de dood. Maar er sterven meer mensen. Zijn vader Jozef bijvoorbeeld. Dus wat voor troost is er nu in deze geschiedenis? Het is toch een druppel op een gloeiende plaat? Nog steeds lijkt de dood te sterk en maken we plaats voor een rouwstoet. Nog steeds sterft ieder mens.

En toch ...

Hier laat Jezus zien hoe het wérkelijk zit in zijn koninkrijk. Deze dodenopwekking betekent niet, dat alle doden nu worden opgewekt. Zoals de genezingen door Jezus ook niet betekenen, dat het Gods wil is dat alle mensen hier en nu genezen. Ook in de tijd van Jezus bleven er heel veel mensen ziek. En stierven vrijwel alle mensen, zoals ik al zei, zonder dat ze werden opgewekt zoals deze jonge man. Maar het is wel een teken. Een teken daarvan dat het leven sterker is dan de dood. Dat heling sterker is dan gebrokenheid. Dat vrede sterker is dan oorlog. En dat dienstbaarheid sterker is dan machtsmisbruik. Deze geschiedenis geeft hoop. Als de lijkzakken in Iran zich opstapelen. Als de kernwapenwedloop weer in volle omvang gaat plaatsvinden. Als een vrouw en een man in Minneapolis zomaar worden doodgeschoten. Als je rouwt om het verlies van een geliefde. Of last hebt van je chronische ziekte. Deze geschiedenis geeft hoop. Omdat de dood niet het laatste woord heeft. Omdat we niet opzij hoeven voor de dood. Want het leven is sterker. Het leven is sterker!

En dat zien we ook in de doop van Perrin straks. Het is een teken. Je gaat onder in het water. Sterft met Jezus. Maar je ademt ook weer op. Je krijgt het leven. In de doop ontmoeten dood en leven elkaar. En het leven blijkt sterker. Je komt omhoog uit het water. In het bestaan van dit kleine jochie is het leven sterker dan de dood. Jezus heeft de dood, de gebrokenheid, de zonde en het verderf overwonnen!

En in zijn leven zal, net als in dat van ons allemaal, een rouwstoet nog steeds regelmatig stuiten op een feeststoet. In allerlei omstandigheden is dat de confrontatie die we meemaken. Maar we mogen geloven en er hoop uit putten: de dood wijkt voor het leven! De feeststoet is sterker dan de rouwstoet. Jezus doorbreekt de cirkel van verdriet. Omdat Hij bewogen is met Perrin. Met jou en mij. Het leven is sterker!

En dus keert de rouwstoet om. En is het feest in de stad. Blijde mensen en licht en vreugde. Daar loopt deze geschiedenis op uit. Daar loopt *de* geschiedenis op uit. We zijn op weg naar de stad van vrede. En God belooft het: Hij zal alle tranen van onze ogen afwissen. Want het leven wint.

Amen